

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben.	10 kor. — fill.	Egy évre	16 kor. — fill.
Egy évre	5	Fél évre	8 . . . . .
Fél évre	2	Negyed évre	4 . . . . .
Negyed évre	1	Egy nóra	1 . . . . .
Egy nóra	—	Egy órára	— . . . . .
Egyesszám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IIJ. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Magyar hadsereg.

Írta: **Kalmár Antal dr.**

Tehát! — — — — —

Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter ur kéri a katonai javaslatok elfogadását. Csak annyit említ föl megokolásul, hogy a hadsereg szervezeténél kénytelen sok tényezőt tekintetbe venni. Tekintetbe veendő az általános politikai helyzet, az ország anyagi helyzete, a geográfiai helyzet, a szövetségek kívánsága, a magyarok gazdagsága, az osztrákok szegénysége, a magyarok rebelligsége, az osztrákok lojalissága. Aztán tekintetbe veendő még az is, hogy Caligula levét (gondolom) konzulnak nevezte ki, hogy az Atlanti ocean fenéke hét kilométer, hogy az öttömösi kis bojtár irhás subája nincs kivarrva: mindezek — mondja Fejérváry báró honvédelmi miniszter ur — tekintetbe veendő, csak a magyar nemzet magyar nyelve nem veendő tekintetbe, mert ez nem tényező.

Hát hogy a lánczos fenébe is kellene tekintetbe venni a magyar nyelvet? Magyar nyelv? Nincs is magyar nyelv a világon. Van disznó, van marha, van bornyonyelv, páczolva — és nem páczolva, de magyar nyelv? . . . olyan nincs a siffonérban, sem a hadsereg sematizmusában. A hadseregben csak „Landsprach“ van, de azt is németül beszélnek. A Millenaris Történet, meg a Magyar Tudományos Akadémia szerint is valami zagyalék nyelvünk volt, amikor bejöttünk Európába. Finn és vogul, baskir és török söpredék népeknek habares nyelve. Azután pedig latinul beszéltünk, s magyarul beszélni — úgy tudom — a szent-galleni kolostor francia barátaitól tanultunk meg. És csak a XVIII. századtól kezdve 48-ig, valami tizenhárom országgyűlésen beszéltek a jó táblabírák a magyar nemzeti nyelv szentségéről, de ki tanulna most már a táblabíráktól?

Fejérváry nem tanul — de az országgyűlés sem tanul. Azaz, hogy álljunk meg: van bizony, aki tanul. Hiszen a katonai forradalom majdnem kiűtött a szabadelvű-pártban, mert nagyok ám a párt kívánságai.

1. A zászló és a czimer kérdése oldódjék meg közjogilag.

Fejérváry kilátásba is helyezi. Lesz közös zászló — és közös czimer. A magyar nemzeti lobogóról szóló 1848, XVI. t.-cikket pedig a falhoz csaphatjuk. Mert nagy istentelenség is volna ám az, hogy a 49-ben diadalmasan meghordozott magyar trikolor díszitene a magyar hadsereget. Aztán meg úgy sincs még elég közös jószágunk. Csak a gazdaságunk, a pénzünk, a fiaink a közősek; ellenben még nem közősek a feleségeink, de a ruhájuk már az, azaz hogy az már nem is közös, az már: tiszta osztrák. Inkább maradjon a régi. Erről legalább tudjuk, hogy: komisz osztrák.

2. A magyar tiszték jöjjenek haza a magyar ezredhez.

Ezt elrendelte a király még 1868. au-

gusztus havában. De ezért nemhogy hazajöttek volna, sőt ellenkezőleg: minden cseh, osztrák, morva és polyák ezredet megtömtek magyar fiukkal.

Most pedig milyen gyönyörűséges állapot: fogadjuk el a súlyos katonai javaslatot azért, hogy a királynak 1868-iki rendelete foganatosíttassék. Nem most, hanem Fejérváry szerint: majd idővel, majd ha fagy, holnapután kiskedden — bornyonyuzó pénteken! Ekkor majd Fejérváry hazahozatja a magyar tiszteket, akiket már kétszáz esztendő óta szakajtgatnak el a magyar hazától; hazahozatja szépen, vasuton és nem kell nekik télviz időben folyókon keresztül usztatni, uttalan-utakon haza szökődödni — mint 48-ban.

Adok — hogy adj! De csak azt adom oda, amihez néked — a király rendelete értelmében — már 35 esztendő óta jogod van, de amit még eddig meg nem kaptál. Hogy a sestergő menykő ütne bele az ilyen közjogi adásvevésbe!

3. Legyen meg a katonai büntető törvénykönyv.

Fejérváry szerint: „Ma már annyira vagyunk — mint még sohasem voltunk“ — mi hozzáteszszük: 1656, tehát 247 esztendő óta. — Ekkor készült el III. Ferdinánd „Praxis Criminalis“-a — és ennek a 247 esztendőnek a levét most a magyarokkal akarja Fejérváry megitatni: a katonai javaslatok elfogadása képében.

Mintha nem osztrák, hanem magyar megbélyegzés volna az, hogy Európa csufjára ne egy XVII. századbeli német jogkönyv — amely épp úgy szolgálta Caraffát, mint Haynaut — heverjen Themis isten-asszony fontján.

Hát ezek a dolgok a nemzeti haszon szempontjából csak ennyit érnek. És ezek is — ugylátszik — csak azért állítottak föl, hogy a magyar hadsereg megoldatlan nagy közjogi kérdéséről, a nemzeti nyelvről elvonják a figyelmet.

De vegye észébe a magyar országgyűlés, hogy: a régi országgyűlések „zab“-ot addig nem adtak, míg a graváminak nem orvosoltattak. Már pedig kell annál nagyobb gravámen, hogy az osztrák császár, vagy a magyar király (tessék ezt a találós mesét kitalálni) németté teszi a magyar hadsereg magyar nyelvét?

És miért teszi németté?

Benne van talán a törvénykönyvekben? Nincsen benne.

Megengedte talán az országgyűlés?

Nem engedte meg,

Nincs a magyar országgyűlésnek összes aktáiban egy nyomorult jegyzőkönyv fölvéve arról, hogy a fejedelem németté tehetné a magyar hadsereg magyar nyelvét.

De azért mégis németté teszi, mert az osztrák császár is úgy gondolkozik, mint báró Fejérváry, hogy lehet a hadseregben dísznyelv, marhanyelv, borjunyelv, még füstölt számarnyelv, is de magyar nyelv nem lehet, mert az csak „tartományi nyelv“.

Csodálatos dolog pedig ám az, hogy a magyar király nem figyelmezteti az osztrák

császárt: Fölséges társam! Ez így nem jól van!

Hát az országgyűlés? Ott mindenről esik szó, csak arról nem: hogy a törvények szerint nem kérni van jogunk, hanem követelni. Követelni súlylyal és tudománylyal; méltósággal és tüzlánggal; egetverő haraggal és menydörgéssel, népszavával és Isten szavával, vagy ha kell, a leggyilkolobb szerszámmal: az obstrukcióval.

Nem adni sem pénzt, sem katonát; sem adót, sem ujonezot: ha csak nem kapjuk cserébe azt, amit még a fölséges Ur-istentől is jogunk van követelni, nemcsak a magyar királytól: hogy szentséges magyar nyelvünket beszélhessük a magyar hadseregben.

Városi közgyűlés.

Debreczen város törvényhatósági bizottsága ez évben csütörtökön délután tartotta meg első közgyűlését.

Látogatott volt a közgyűlés, érdeklődtek a bizottság tagjai a város ügyei iránt, és tekintélyes számban voltak már a megnyitáshoz is jelen. Kevéssel 3 óra után nyitotta meg Puky Gyula főispán, elnök a gyűlést. A bizottsági tagok üdvözlése után ártértek a tárgysorozat pontjainak tárgyalására.

A városi közgyűlés még a mult évben az ev. ref., róm. kath., ág. hitv. egyházak részére építendő iskolákra 120,000 korona függő kölcsönt szavazott meg. A miniszter ezt a határozatot nem hagyta jóvá, mert kívánatosnak tartja, hogy a város és egyházak közötti jogviszony, — melynek rendezése folyamatban van, — végleg rendeztesék. A novemberi közgyűlés a miniszter elutasító határozatára újból felirt a miniszterhez, tekintettel arra, hogy ezeknek az iskoláknak építésére égető szükség van, továbbá tekintettel arra is, hogy az egyházak és a város közötti jogviszony szabályozása folyamatban van, kivételesen vonja vissza elutasító leiratát és hagyja jóvá a közgyűlés határozatát. A miniszter eme felirat daczára sem hagyta jóvá a közgyűlés határozatát, fentartotta előbbi határozatát azoknál az indokoknál fogva, melyeket már előbb felhozott. A tanács azt javasolja, mondja ki a közgyűlés, hogy felhívja a tanácsot, hogy a város és felekezetek közötti végleges jogviszony rendezésére vonatkozó javaslatát legkésőbb a márcziusi közgyűlésre terjesze be.

Kiss Albert elfogadja a tanács javaslatát, de arra kéri csak úgy az elnökét, mint a tanácsot, tegye lehetővé, hogy ez az ügy mielőbb végleg rendeztesék, hogy a jövő iskolai évben ne szoruljanak ki a tankelesek az iskolából.

Wolafka Nándor dr. mindenben hozzájárul a Kiss Albert által elmondottakhoz. A közgyűlés a tanács javaslatát elfogadta.

A város a Vilmos huszárlaktanya építések adós maradt a vállalkozóknak 72.400 koronával. A közgyűlés az adósság kifizetésére fenti összeg erejéig függő kölcsön felvételét határozta el. Azt a határozatot több bizottsági tag megfélebbezte, de a miniszter elutasította a felebbezőket és jóváhagyta a közgyűlés határozatát. Időközben a város pénzügyei úgy alakultak, hogy a fenti összeg a községi adó alapból is kölcsön lett vehető. A tanács javaslatára a közgyűlés Dr. Nagy Zsigmond felszólalása után ez értelemben határoz.

A fővárosi bizottság megalakítására vonatkozó javaslatot terjesztette elő ezután Szabó Kalman tanácsnok. A bizottság tagjai ismét megválasztották az eddigieket.

Pancsova város törvényhatósága felirt a képviselőházhoz, hogy Pancsova külön választó kerületté alakuljon. Hason szelmi felirat pártolására kérte fel Pancsova Debreczent is. A tanács az átiratot tudomás vételre ajánlja. A közgyűlés elfogadta a javaslatot.

A debreczeni ev. ref. egyház tanácsa megkereste a várost, hogy Hajdu Zsigmondot, ki a szegényházban egyházi szolgálatot teljesít, külön díjazásban részesítsék. A tanács 300 koronát javasol, mit a közgyűlés elfogad.

A guti magfák eladása került sorra. A tanács, mint azt már több ízben jeleztük, árlejtést hirdetett a guti erdőben levő 24.000 drb. magfa eladására. Kilenc pályázó adott be ajánlatot. Egyiknek ajánlata sem érte el a becsarat 278.000 koronát. Legtöbbet ígért 258.100 koronát Eisler és Bruder bécsi cég, de ő a feltételek módosítását kivanja, amitől azonban később elállott. Utána következik Wolfner S. budapesti cég 242.000 koronás ajánlata, mely a feltételeket változatlanul elfogadja. A jogügyi bizottság a két legtöbbet ígérő ajánlata közül javasolja a választást. A tanács, miután Eisler és Bruder elállottak a feltételektől, az Eisler és Bruder cég ajánlatát javasolja elfogadni.

Horváth István nem fogadja el a tanács ajánlatát. Nem árverés volt ez, hanem árlejtés. Meg kell azért kapni a becsarat. A halogatásból sok kar haramlik a városra. Indítványozza, vegyék le a napirendről.

Márk Endre nem fogadja el a tanács javaslatát. Nem kielégítő az árlejtés eredménye. Újabb árlejtés kitűzését javasolja és akkor remelni lehet, hogy megadják érte a becsarat. A városnak nem szabad azt engedni, hogy Eisler utólagos nyilatkozatát elfogadjuk. Mit szólnak ehhez a többi ajánlattevők? Fentartja javaslatát, újabb árverést hirdessen meg.

Király Gyula válaszolt a két felszólaló kifogásaira. A tanács javaslatát ajánlja elfogadásra.

Szentesy János elfogadja Márk Endre indítványát azzal a pótlással, ha a zart ajánlat kellő eredményre nem vezetne, azonnal nyilvános árverésen adják el.

Juhász Ignác ajánlja a tanácsi javaslat elfogadását.

Török Gábor erdőmester szintén a tanács javaslata mellett szól fel.

Berger Jenő azt hitte, hogy Wolfner S. magyar cég ajánlatát javasolja a tanács elfogadásra, ki semmiféle feltételt nem kötött ki. Ők is akartak utóajánlatot beadni, miután a városi tanács elfogadta Eislerék utólagos nyilatkozatát, de a város erkölcsi reputációja érdekében nem tették. Indítványozza, ne fogadják el a tanács javaslatát. Ő és tarsa Horváth János itt kijelentik,

hogy új árlejtés, esetleg árverés esetén biztosítják írásban is, hogy ilyen árt megadnak.

Kovács József polgármester szerint Berger Jenő nyilatkozata egyenlő a semmivel. A város komolyságát, erkölcsi hitelét veszélyeztetik az újabb árlejtéssel. A kérdés elodázását nem tartja helyesnek. A fát idővel folyton romlik. A tanács javaslatát ajánlja elfogadásra.

Juhász Ignác az elnökség ama tényét teszi szóvá, hogy eltért az ügyrendtől. Berger Jenőnek nem lett volna szabad ez ügyben felszólalni, mert érdekelt fél.

Puky főispán kijelenti erre, azért nem akadályozta meg Berger felszólalását, mert a bizottsági tagok szólásszabadságát nem akarja korlátozni.

Abrahám László és **Márton** Imre felszólalása után már mindenfelől hallatszott: Szavazzunk!

Elnök el is rendeli a szavazást. A többség a tanács javaslatát fogadta el, vagyis eladja a fákat Eisler és Brucner cégnek 258100 koronaért.

Ezután a bizottságok megalakítása következett. A közigazgatási bizottságból Sesztina Lajos kilepett, a helye betöltésre var. Kiss Albert meleg hangon emlékezik meg Sesztina Lajos működéséről és indítványozza, hogy szavazzanak neki köszönetet hosszú és érdemes köztevékenységéért.

A közgyűlés egyhangulag elfogadta Kiss Albert indítványát.

Puky főispán elrendelte a megüresedett közigazgatási bizottsági tagságra a titkos szavazást.

A szavazás eredménye az lett, hogy a közigazgatási bizottságba Pallfy Gábor választották meg 117 szavazattal.

A többi bizottság a következőleg alakított meg:

A jog és pénzügyi bizottság. Elnök: Vecsey Imre főjegyző. Jegyző: Varga Karoly I-ső aljegyző. Bizottsági tagok: Dr. Bakonyi Samuel, Dr. Balkanyi Miklós, Dr. Fejér Ferencz, Gyarmati Istvan, Kardos László, Dr. Kemény Mór, Dr. Kenézy Gyula, Kiss Albert, Dr. Kocsar Gábor, Komlóssy Dezső, Dr. Kola János, Lengyel Imre, Mark Endre, Márton Imre, Miskolczy Jenő, Dr. Nagy Lajos, Nemes Kálmán, Simonffy Imre, Ifj. Schwartz Vilmos, Szabó Kálmán, Dr. Szántó Samuél, Szinay Gyula, Jambor János, Zádor Lajos.

A gazdasági bizottság. Elnök: Király Gyula tanácsnok. Jegyző: Dr. Tóby Elek II-od aljegyző. Bizottsági tagok: Id. Banyai Istvan, Bilkei Kövesdi Imre, Boldog István, Böszörményi Pál, Debreczeni Lajos, Dragota Miklós, Erdei Ferencz, Faragó András, Fried Emil, Gara I. re, Harangi Sándor, Harsanyi János, Horváth István, Hutflész Kázmér, Kenyeres Károly, Kertész Mihály, ifj. Kertész Istvan, Kertész János, ifj. Kéki Sándor, Kiss Balint, Koszorus Lajos, Kovacs Lajos, Kövendi Domokos, Móricz Ferencz, L. Nagy Balint, T. Nagy János, Nagy Jakab, Nemethi Sándor, Őri Mihály, Palfi Gábor, Polgáry Balint Riekl Antal, Riekl Géza, Rosenfeld Salamon, Szabó Lajos, Szalai István, Szentessi János, Ungváry József, Zöld Mihály, Zöld János, Jambor Istvan, Jambor János, Jobbágy János, Jóna Istvan, Jóna János, Vaczi János, Vecsey Zoltán.

Színházi bizottság. Elnök: Kovács József polgármester. Helyettes elnök Vecsey Imre főjegyző. Jegyző: Kovács Kálmán t. aljegyző. Bizottsági tagok: Berger Jenő, Dobieczy Sándor, dr. Fejér Ferencz, dr. Gulyás István, Komlóssy Dezső, Lengyel Imre, Mark Endre, dr. Nagy Zsigmond, dr. Szikszay Szabó József,

Szentkirályi Tivadar, Tóth István, Zádor Lajos.

Szegényügyi bizottság: Elnök: Oláh Károly tanácsnok. Jegyző: Illéssy Gyula t. aljegyző. Bizottsági tagok: Dicsőfi József, Márk Endre, Könyves Tóth Kálmán, Vaczi János.

Nyugdíj ellenőrző bizottság: dr. Berger Andor, dr. Freund Jenő, Horváth Istvan, Lestyan Adorján, Juhász Ignác.

Magánlevéltári bizottság: Géressy Kálmán, Kiss Albert, Komlóssy Arthur, Kovács József, Simonffy Imre, Vecsey Imre.

A felügyelő bizottsági tagok választása következett volna ezután.

A tanács azonban azt javasolta a gyűlésnek, szüntessék meg végképen a felügyelőbizottságot.

Simonffy Imre ellene van a tanács javaslatának. A felügyelő bizottságra szükség van, mert a tanács nem végezheti az ellenézés munkáját.

Nagy Lajos a tanács javaslata ellen, Juhász Ignác mellette foglal állást.

Kiss Albert azt indítványozza, a kérdést tanulmányozás végett adják ki egy bizottságnak, mely a legközelebbi közgyűlésen tegyen javaslatot.

A közgyűlés többsége elfogadta Kiss Albert indítványát.

Az idő már 7 órára járt, miért is elnök a gyűlés folytatását péntek délutánra halasztotta.

Második nap.

A közgyűlés második napja is nyugodtan, simán folyt le. Egyhangulag történt meg a bizottságok megalakítása.

Az ülésről a következő tudósítás számol be:

A gyűlést 3 órakor nyitotta meg Puky Gyula főispán és átérték a tárgysorozat folytatására. A bizottságok megalakítása volt a folytatólagos tárgy.

A központi választmány beaválasztották egyhangulag Vargha Károly első aljegyzőt.

A vizsgáló választmány tagjai lettek: Elnök: dr. Kola János; Tagok: Mark Endre dr. Nagy Zsigmond, dr. Popper Alajos, Simonffy Imre, K. Tóth Kálmán. A főispán által kinevezettek: Géressy Kálmán, Komlóssy Arthur és Somogyi Pál.

Az állandó bíráló bizottságba egy tagság hely volt üresedésben. Megválasztották Juhász Ignácot.

A közegészségügyi bizottság tagjai lettek: Elnök: Boczkó Sámuel főkapitány. Tagok: dr. Bakonyi Samu, dr. Bruckner Ernő, dr. Csikos Sándor, Györfi Aladar, dr. Kálmán Béna, dr. Kenézy Gyula, Kiss Áron, Kiss Albert, Körner Adolf, dr. Popper Alajos, dr. Rotschnek V. Emil, dr. Sz. Szabó József, dr. Ujfalussy József, Vecsey Viktor, dr. Wolafka Nándor. Jegyző dr. Vargha Elemér.

Az állandó statisztikai hivatalba beaválasztottak: Csath Zsigmond, Falk Lajos, Dicsőfi József, Dobieczy Sándor, dr. Fejér Ferencz, dr. Freund Jenő, Fürst Ödön, Géressy Kálmán, dr. Kenézy Gyula, Kerpely Kálmán, dr. Kocsar Gábor, Szilágyi Imre.

A népnevelésügyi bizottság tagjai lettek: Elnök: Oláh Károly. Tagok: Dávid Mihály, Dicsőffy József, Géressy Kálmán, dr. Irinyi István, Kiss Áron, Kiss Albert, H. Kiss József, Kulcsár Endre, dr. Nagy Zsigmond, Palfi Gábor, dr. Peczkó Ernő, dr. Popper Alajos, Reichmann

Armin, Rickl Antal, Szilágyi Imre, K. Tóth Kálmán, Jozsa Vincze, dr. Wolafka Nándor. A tanítók közül Káposztás Imre, Kuthi Zsigmond, Molnár Ferencz, Pölszter Adolf, Pápay János és Plezsa Ferencz.

A községi iskolaszék így alakult meg. Elnök: Kovács József. Elnökhelyettes: Oláh Károly. Jegyző: Varga Elemér. Tagok: Aczél Géza, dr. Bacsó Dezső, dr. Derekesi István, Fried Emil, Váczi János, Kaszanyitzky Endre, Koszorus Lajos, Kulcsár Endre, Miskolczi Jenő, Rosenfeld Salamon, Somogyi Pál, Jóna Dániel.

Az iparos tanoncziskola felügyelő bizottsága a következőleg alakult meg: Bészler Károly, Biczó Gyula, Dávidházy Kálmán, Debreczeni Lajos, Dobieczy Sándor, Harmath Gergely, Harsányi István, Horváth János, Komlóssy Arthur, Löfkovics Arthur, Pető István, Podolszky Béla, Riesz Henrik, Serli Ede, Stieber János, Stegmüller Árpád, Szántó Győző, Tóth Kálmán ipartestületi elnök, Tóth Kálmán ipartest. jegyző, K. Tóth Sámuel, Jóna Dániel, Zelinger Ede. Elnököt a felügyelőbizottság a maga kebeléből választ.

A kórházi bizottság tagjai lettek. Elnök: Kovács József. Tagok: dr. Bakonyi Samu, dr. Brackner Ernő, dr. Kalmár Barna, dr. Kenézy Gyula, Kiss Albert, Kiss Áron, L. Nagy Bálint, dr. Popper Alajos, dr. Rotschnek V. Emil, Vecsey Viktor, S. Szabó József, dr. Wolaffka Nándor.

A lótenyésztési bizottság tagjai lettek: Fried Emil, Koszorus Lajos, Jóna János.

A számonkérő szék tagjai lettek: Lengyel Imre és Juhász Ignác.

Az elemi iskolák rendezésére hivatott vegyes bizottság megalakítását Kiss Albert, Wolafka Nándor és Nagy Zsigmond felszólalása után elhalasztották a jövő hó folyamán tartandó rendkívüli közgyűlésre.

Az ev. ref. felsőbb leányiskola felügyelő bizottságba megválasztották: Bészler Károlyt és Oláh Károlyt.

Az ispotályi vegyes bizottságba dr. Kola Jánost, Vecsey Viktort, Oláh Károlyt és Roncsik Lajost.

A római katolikus gymnasium felügyelő bizottságába Oláh Károly, Nemes Kálmán. A kereskedelmi akadémiájába Roncsik Lajos, Oláh Károly.

A borellenőrző bizottság tagjai lettek: elnök Nemes Kálmán, elnök h. L. Nagy Bálint, Pálfi Gábor, Váczy János.

Az esküdteket összeíró bizottság. Tagok: I. kerület: ifj. Keki Sándor, Szilágyi Imre. II. kerület: Kertész János, Tóth István. III. kerület: Dr. Bacsó Dezső, Komlóssy Dezső. IV. kerület: Dr. Fejér Ferencz, Dr. Kemény Mór, V. kerület: Dr. Kocsár Gábor, Pálffy Gábor, VI. ker.: Horváth István, Juhász Ignác.

Az adópénzeket szállító bizottság tagjai lettek: Bihari István, Csanak József, Fleischmann Mór, Hauer Bertalan, Hochfelder Jakab, Lukács Ármán, Bilkei Kövesdi Imre, dr. Széll Kálmán, Török Bálint, L. Nagy Bálint.

A bizottságok megalakítása ezzel véget ért.

Papp László a városi szekereskedés vezetőjének jutalékát három évre visszamenőleg megvizsgálja a közgyűlés. Az a végből kiküldött nyolcz tagu bizottság egyik tagja lemondott. A közgyűlés úgy határozott, hogy a bizottság továbbra is 7 tagból álljon. Az utadó 1903—1904. évi költségelirányzatát elfogadták minden ellenvetés nélkül. A debreczen—hajdunánási vasut 536 öl területet kér örház céljaira a várostól négyszögölen-

ként 2 koronáért. A közgyűlés a kérelmet teljesíthetőnek tartja s a terület elidegenítése felett a februári közgyűlésen névszerinti szavazás lesz.

Csoka Sámuel tanácsnok előterjeszti, hogy a házbéradó összeírasi munkálatainál felmerült költségekre újabb 4000 korona póthitel vált szükségessé. A közgyűlés a póthitelt megszavazza

Szikszay Szabó József: De aztán ez legyen az utolsó!

A legelső adóval hátrálékosok névsorát átteszik a gazdasági bizottsághoz véleményezés végett.

A városi tanács javasolja, hogy Simonffy Imre királyi tanácsot 6020 korona nyugdíjjal nyugdíjazza. A közgyűlés a javaslatot egyhangulag elfogadta. Hajdu Gyula tanácsnok részére 2240 korona nyugdíjat állapítottak meg. Nyugdíjazták még Boda Bálint, Darnai Lajos, Parti Gábor rendőröket. Özvegyi segélyt kaptak özvegy Kémeri Lajosné és özvegy Kiss Lajosné. Ormós Gáborné Zsófi bábaoklevelének kihirdetése után, a tárgysorozat letárgyalatott s a gyűlés véget ért.

NAPI HIREK.

Vasárnapi istentiszteletek.

A debreczeni református templomokban vasárnap a következő lelkészek tartanak istentiszteletet: Nagytemplomban K. Tóth Kálmán lelkész. Kistemplomban Jánosi Zoltán lelkész. Kossuth-utcai templomban Biró Ferencz s. lelkész. Ispotálytemplomban Csighy Andor s. lelkész, városi szegényházban Hajdu Zsigmond. Csapókeri imaházban Kovács János népiskolai felügyelő. — Vasárnap délután 2 óraker a nagytemplomban agendát mond Jánosi Zoltán. — Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 óraker Materny Lajos főesperes.

Bakonyi Samu parlamenti beszéde.

Dr. Bakonyi Samu szeretett képviselők, a debreczeni II-ik választókerület független polgárainak kiváló Kossuth párti képviselője nagyhatásu beszédet mondott pénteken, a képviselőházban a legújabb merénylet, a véradó emelése ellen. Az eseményszámbe menő tüzes, hazafias beszédet lapunk hétfői számában teljes terjedelmé szerint közöljük.

Emlékezzünk!

Böngésztem a lapokat tegnapelőtt, végig kerestem, kutattam azokat 28 án és csalódott szívvel, mégis gondolataim beteljesülésével csaptam oda!

Igen! „Árkádiában éltem én is!”

Oh! miért nem vették ezt oda tűzbe-tükkel arra a szoborra, ott a kis kert közepén, tán tudna akkor emlékezni, mert az a per, a mely ahhoz a felirathoz fűződött, tán ébren tartotta volna.

Mert ott áll a szobor némán, hidegen, ott áll méltóságosan, s a mai piaczi ember elmegy előtte, mellette és mögötte, és észre se veszi. Pedig az a néma ajk, az a hideg kőszáj sokat beszél; beszél mindennek előtt Debreczen hirnevéről. Debreczen dicsőségéről; még többet, mint mikor élt, még szebben, mint mikor zengett. Mert akkor a kóbor poétát, a peregrinus lantost oly kevesen ismerték, még kevesebben tisztelték, legke-

vesebben szerettek. És ma dicsőség zeng nevének, tisztesség adatik irodalmi alakjának, s szereti mindenki, egyik legmagyarabb költőnk Csokonait. És ebből a dicsőségből egy-egy morzsa mindig odahull Debreczen földjére, Debreczen városára.

És ez a Debreczen halátlan, rosszul fizet. A dicsőséget, a melyet Csokonai neve áraszt reá, zsebre teszi, és még csak nem is emlékezik. Ki tudta, hogy tegnapelőtt halálának 98-ik évfordulója volt, ki tartotta ezt eszébe s mondta ki halásan a Csokonai nevet, ki zarándokolt ki ahhoz az elfelejtett sirhoz, hogy egyszerű koszorut helyezzen reája.

Még a Csokonai kör sem. Hat nem az a nap az emlékezés, a diszközgyűlés, az ünnepek napja. Hat ne sirjunk sirja felett, hát ne dobogjon szívünk dicsősége hallattára. Hat ne legyen egy e napon Debreczen apraja nagyja a Csokonai név kiejtésében.

Emlékezem! Látom magam előtt azt a kis udvari házat a mint ő maga leírta, az melynek kertjében írja a „Lelek halhatatlanságát, és dolgozik ott „magánosságban eltemetve magának, lantjának és hazájának, ott az ősi nádfedelek között, a hol az irigy fel nem találja, a hova a bigott sziszegései be nem hallanak.”

Ott dolgozott a Darabos utcán fáradtan, de lelkesülten, halálos betegen — de reménykedve. S mikor a halál már ajtóját kerülgeti, akkor érzi a legelénkebben, hogy lelke, az a sokat szenvedett, hitt, remélt és csalódott lelke, a mely a szerencse hanyása között törpévé lett, most itt az eszméletlen csendességben óriásodni kezd. És nő is egyre. Lelkét rut irigység, figyelmetlenségek bantják, nehezen, de tul teszi magát rajtok, a tudógyuladás kinozza, lelki ereje még fentartja, mikor a kérlelhetetlen halál 1805. január 28-án győz felette, keserű tréfával ajkán hunyt el. És lelke szállt, és szállt, és betöltte az egész Hajduságot, Tiszántult és Magyarországot, és a lélek halhatatlanságát örökre példázza, a melyet oly fenségesen megirt.

Rövid 31 évig élt, azalatt oly sokat munkált, hogy örök dicsőséget szerzett, magának, városának, hazájának. Ő maga a dicsőség honában, varosa, hazája itt. Ő maga elvégezte kötelességét, most a városán, s hazáján a sor kötelességüket teljesíteni: emlékezni. Mert Csokonai csak addig lesz nagy, míg a magyar emlékezni el nem feled. Ha pedig emlékezni egyszer elfeledett; nem méltó a magyar nép nevére.

Emlékezzünk! Hiszen maga is csak arra kéri hazáját, maga is csak azt énekl, ha a halál

„Mikor már lelketlen porrá változtatott. Szóljál sirom felett csak egy félszózatott: Akkor is szikrái a hév szeretetnek Fagyos tetemim közt egybe lángot vetnek.

Ma.

A polgármester bankettje.

Kovács József, Debreczen szab. kir. város polgármestere, csütörtök este az Arany Bika szálloda dísztermében 400 terítékű vacsorát adott. Vendége volt ezuttal a polgármesternek Debreczen városának a kitűnősége, mert ott voltak a város, a vármegye, a polgári katonai hatóságok, az állami hatóságok, az állami hivatalok, testületek vezetői a debreczeni társadalom és közélet minden tagja. Nyolcz óra előtt gyülekezett a vendégsereg. A házigazda polgármester a díszterem bejáratánál fogadta vendégeit szíveslyes üdvözléssel. Az asztalfőn Puky Gyula főispán foglalt helyet. A főispántól jobbra balra foglaltak helyet Kiss Áron püspök, Wolafka Nándor püspök, majd Bernáth Elemér táblai elnök, gróf Dégenfeld József, Ko-

vács József polgármester Bodnár István ezredes, Szücs Miklós törvényszéki elnök, Kazinczy Gábor, Lestyán Adorján, Vecsey Imre, K. Tóth Kálmán, Kiss Albert, Dicsőffy József, gróf Csáky esendőrszázados, Vogel ezredes, Simonffy Imre, Weszprémy Zoltán, Tolnay Kornél, Perczel százados, Materny Lajos, dr. Kola János, Váradi Károly kgyr. gymn. igazgató stb. Rác Károly zenekara adta meg a jelt, kezdődik a vacsora. A vacsora alatt barátságos jókedv uralkodott, melyet fokozott az a sok szép büvös varázsu régi magyar nóta melyeket Rác hegedűjéből kicsalt.

A harmadik fogás után felemelkedett a házi gazda, Kovács József. Melegen szívélyes hangon köszöntötte vendégeit és örömet fejezte ki, hogy Debreczen színe javát üdvözölheti együtt. Hiszi, hogy az a jó egyetértés, mi itt honol, atragad a közélet terére is. A város ügyeinek intézésében az összhangzatos működés megkezdődött és hiszi eredményt is fognak elérni. A párt küzdelmek ma már lecsillapultak, egymással kezét fogva dolgoznak a város érdekében. Hogy ez így van, a főispánnak tulajdonítható. Üdvözli vendégeit és elveti a főispánt.

Puky Gyula főispán volt a második szónok. Mindketten — kezdette beszédét — te is kedves Józsi barátom, én is igaz hitű kálvinisták vagyunk és hinnünk kell a predestinációban. Évek előtt együtt működünk az igazság ügy terén. Azóta nagyot fordult a világ. A predestináció ismét összehozott bennünket és most mindketten a közigazgatást szolgáljuk. Ez a mi helyzetünk a predestináció, de nem a premeditáció műve. Ez a vád egyikünket sem érhet. Ahoz, mit szól ezen város, az én működésemmel nem szölik. Másik kérdés, mit szól a te személyedhez. Erre azt hiszem, én adhatom meg a legmegtöbbször választ. A te megválasztásod nemcsak megnyugvására, de megelégedésére is szolgálhat a város minden polgárának, lakosságának. Öszintén mondhatom ezt, de azt is, hogy a te választásod az én eszméim kifejezője. Én voltam az, ki a városba lépve fennen hirdetem, a város közügyeiben ne ismerjünk politikát. Ennek az eszmének a megtestesülése a te megválasztáson. — Engedjenek meg nekem független polgártársaim, a Kovács Józsi megválasztása nem az ő dicsőségük. Nem győzelme ez a függetlenségi pártnak, mert nem az választott meg téged. Ha a pártfegyelmet gyakoroltuk volna te ma nem ülnél a polgármesteri székekben, mert a közgyűlés többsége szabadelvűpárti, téged pártkülömbőség nélkül választottak meg, és ez neked a legszebb előismerés. — Rövid hivataloskodásod alatt már is meggyőződtem arról, hogy nemes lelkesedéssel vezetted városunk ügyeit. Ragaszkodásom jeléül szívből óhajtom, diadalmasan áldd meg helyedet és valósítsd meg szép, nemes eszméidet.

Röviddel ezután mondtak felköszöntőket: **K. Tóth Kálmán**, **Szücs Miklós**, **Materny Lajos**, **Dicsőffy József**, **Vecsey Imre**, **Király Gyula** stb.

A fényesen sikerült lakomán a reggeli órákig a legvidámabb hangulatban együtt maradt a társaság.

Egyháztársadalmi összejövetel.

A debreczeni református teológia akadémia ifjúságának hittanszaki önképzőtár-

sulata nemcsak a tagok, az ifjúság képzésén működik üdvös buzgalommal, hanem a református nagyközönség vallásos érzelmeit ápolni törekszik a protestáns estélyekkel és az egyháztársadalmi összejövetelekkel. — A legközelebbi ily összejövetelre a társulat a következő meghívót bocsátotta ki: A debreczeni református teológiai akadémia ifjúságának Hittanszaki Önképző Társulata 1903. február hó 1-én vasárnap d. u. 2 órakor a városban négy helyen, u. m. a Kossuth-utcai templomban, a csapó-kerti imaházban és a Lada-féle Mester-utcai iskolában második EGYHÁZTÁRSADALMI ÖSSZEJÖVETÉLET rendezi, melyre a közönséget szíves szeretettel hívja meg a Hittanszaki Önk. Társ. Műsor: A Kossuth-utcai templomban: Megnyitó imádságot mond: Ujlaky Miklós, hittanhallgató. Bibliát magyaráz: Szeremley Gyula, hittanhallgató. Szavalni fog: Tóth Sándor, hittanhallgató. Záró imádságot mond: Kun Szabó Gyula, hittanhallgató. Az Ispótyai templomban: Megnyitó imádságot mond: Kónya Gábor, hittanhallgató. Bibliát magyaráz: Koppányi Gyula, hittanhallgató. Szavalni fog: Bakesy Gyula, hittanhallgató. Záró imádságot mond: Pataky László, hittanhallgató. A Csapó-kerti imaházban: Megnyitó imádságot mond: Korponay János, hittanhallgató. Bibliát magyaráz: Németh Vincze, hittanhallgató. Szavalni fog: Peley József, hittanhallgató. Záró imádságot mond: Elek Sándor, hittanhallgató. A Lada-féle Mester-utcai iskolában: Megnyitó imádságot mond: Papp László, hittanhallgató. Bibliát magyaráz: Harsányi Pál, esküdtfelügyelő. Szavalni fog: Radics István, hittanhallgató. Záró imádságot mond: Baróthy István, hittanhallgató. Ezen összejövetelek mindenütt énekléssel kezdődnek és végződnek.

Új tiszteletbeli tisztviselők.

A tegnap véget ért közgyűlés után Puky Gyula főispán kinevezte az új tiszteletbeli tisztviselőket. A tb. tisztségek december 31-én megszűntek, hatályukat veszítették és a tb. címet újból a tegnapi kinevezés után használhatják. A kinevezett tiszteletbeli tisztviselők a következők: Tiszteletbeli főjegyző lett Bészler Károly árvászéki elnök. Tb. tanácsnokok: Konez Ákos, Vargha Károly, Hanke Lajos, Udvarhelyi Géza. Tb. főügyészek: dr. Magoss György és dr. Irinyi István. Tb. alügyészek: dr. Dóczy Emil és dr. Fejér Ferencz. Tb. aljegyzők: Illés Gyula, Kovács Kálmán és Fittler Jenő. Tb. főorvosok: dr. Balkányi Ede, és dr. Bruckner Ernő. Tb. kerületi orvosok: dr. Szalay Béla, dr. Szell Kálmán. Tb. számvevő: Nagy Lajos. Tb. varosgazda: Racz Géza. Tb. rendőrkapitányok: Erdély István és Jeney Miklós. Tb. rendőrfogalmazó: Mile Pál.

Csokonai ünnep Budapesten.

Már emlékeztünk azon szép és jeles fővárosi eseményről, mellyel a budapesti VII. kerületi főgymnázium derek ifjai Csokonai Vitéz Mihálynak, a debreczeni költőnek, az uttörő poétának fényes ünnepély rendezésével hódoltak a horvát konviktus bevonásával. Az ünnepély a legfényesebben sikerült. Az Uránia színház zsufolásig megtelt díszes közönséggel és így a lelkes ifjak kezdeményezése szép összeget, hozott Csokonainak Csurgón felállítandó szobra alapja javára is. Az ünnepély főrendezője

az irodalom kiváló mestere Benedek Eleknek a fia, Marczell volt. ki méltó fia érdekes atyjának. Dicsérjük a derek ifjakat a kegyeletes szép ünnepért és egyszersmind jelezzük, hogy a Csokonai kört e ünnepen Dobieczy Sándor, Benedek János orsz. képviselők, körtagok képviselték.

A fakompetencia kiadásának meghosszabbítása.

A fakompetencia kiadásának határideje a mai napon lejárt. Számosan vannak kik még nem váltottak ki fajokat. A polgárság érdekében cselekednek a tanács, ha, mint a múltban is tette, most is meghosszabbítaná a fakompetencia kiadásának határidejét.

A tiszteletbeli állások megszüntetése.

Puky Gyula tegnap a közgyűlés befejezése után kinevezte az új tiszteletbeli tisztviselőket. A kinevezés előtt kijelentette, hogy az eddigi tiszteletbeli állások mind lejártak és érvénytelenek. Azokat, akiket most kinevez, azoknak a címe 6 év tartalmára szól. Azok, kik tiszteletbeli címet viseltek és újonnan ki nem nevezettek, többé a tb. címet nem használhatják. Azok, kik eddig tiszteletbeli városi tisztviselők voltak és újonnan nem nevezte ki őket a főispán, következők: dr. K. Tóth Mihály rendőrkapitány, volt tb. tanácsnok, (ki magakerte a főispánt tanácsnoki kinevezésének mellőzésére) Lovassy Károly volt tb. tan. Nagy Sándor volt tb. főügyész, dr. Balkányi Miklós volt tb. főügyész, dr. Nagy Kálmán volt tb. alügyész, Dezső László, Zengen Muki (János) Kiss Sándor volt tb. rendőrfogalmazók, ezeket a tisztviselőket nem nevezte ki újból a főispán és így elveszítették címüket és többé nem is használhatják jövőben.

Az új közigazgatási gyakornokok beosztása.

A két új közigazgatási gyakornokot ma osztotta be Kovács József polgármester. — Kiss Józsefet az adóügyosztályhoz, Komlóssy Józsefet Varga Károly tb. tanácsnok, első jegyző mellé tette a polgármester.

Innét-onnét.

A polgármesteri nagy áldomas után több tekintetes és nemzetes urak rózsásnak látták a ködös teli deledőt.

Ilyen rózsastekintetű egyik „benlívő“ fü-fü tekintetes urral esett meg az eset, a ki odalát a jogtalanság, törvénytelenesség és igazságtalanság korszakában mameluk érzelmeiről volt ösmeretes, hogy rózsás kedvében szokott sörjéző társulatához állított be egy deltájban; noha Ödön mester szerint a tekintetes ur már előbb is be volt állítva...

Redkivül karakán kurucznak mutatkozott be a mi kedves végzett nameluk barátunk; mintha mindig „saspárti“ lett volna... Azután pedig tavozó félben levén, oda-szólt neki az ötleteknek fő fő patikáriusa midőn illető rózsaszínkedvű barátunk kalapja után nyult:

— Hej! Lelekem! Elveszítetted a piros tolladat...

Most következik a forrója. Ugyanis tekintetes barátunk, ki külföldben kifogástalan ezilindrásak kalapban jött a szép P.-né sörjézőjébe, zavarodottan és meglepetten

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz“ Debreczen, főtér, a városházzal szemben.

Ajánlja **Harmat arczporát** (pouder), mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcnak s nem rontja az arcbőrt. Kitünő illatú, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz vagy rizs porral. Jól tapad s igen jól fed. A Harmat-crém a Harmat szappannal együtt használva az arcbőrt üdévé, széppé teszi s megóvja a megránczosodástól. (Kapható 3 színben: **fehér, rózsaszín, rózsaszínben**) mintadoboz Harmat pouder ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor. Ajánlja továbbá **következő arczporait**: **Berlini Felpuder** (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fillér. **Velutin, Poudert** (3 féle színben) kis doboz 60 fill., nagy doboz 4 kor.

hajolt a földre és keresgélgni kezdte a piros tollát . . .

Az öreg expodesztának, Simonffy Imrenek dolga akadt régi hivatalában, a polcárnagyi szobában. Jóízűen és sokáig beszélgetett az ő rokonszenves, kedves utódjával, Kovács Józsoffal.

Egyszer csak fűlelni kezd az öreg expodeszta; mert veri a háromnegyed hatot a polgármesteri szoba zenés hangja. Nosza föl pattan az öreg ur és fürge léptekkel siet a titkári szoba ajtajához és, ajtó nyitván, hivatalos komolysággal kiáltott ki: — Na, osztán el ne menjenek nyolcz óráig . . .

Csak ekkor jutott eszébe, hogy ő már nem podeszta, mikor látta a derűsre változott arcokat . . .

Ilyen a megszokás hatalma.

nemes Portörő Kelemen.

Egy új debreczeni cég.

A debreczeni kereskedelmi piac egy tenyes berendezésű üzlettel szaporodik. Hendenhoffer Pál, ki a Szabó Lajos cégnél is huzamosabb ideig praktizált, most az előnyösen ösmert Zengewald Gézával társas céget nyit a piac-utcán, a Bikával. Ez az üzlet azonban, mely diszére fog valni a piaczutezanak, az átalakítások miatt négy napig még zárva marad. Dicséretül és követendő például említjük fel, hogy az ifju kereskedő, Hendenhoffer Pál az üzletét magyar névvel fogja vezetni mennyiben folyamodott névmagyarosításért. Születésheyeréről Majthényi névre magyarosítja át.

Részvétiratok a Mitrovics családhoz.

Nemcsak az érdemes Mitrovics család, de a nagy magyar reformátusságot mely gyaszba borította a kiváló egyházi tudósok és debreczeni lelkesnek Mitrovics Gyulának az elhunyt, országos részvételt keltett ez a csapás, mely a családot, az egy hazát érte, bizonyosága ennek a bánatos családhoz intézett egész tömeg részvételit melyet lapunk legközelebbi számában közlünk.

Házasságok.

A helybeli állami anyakönyvi hivatalban a hét folyamán házasságot kötöttek: Hatvani István—Hatvani Eszter, Nöth Antal—Privalszky Mária, Pap Imre—Vágó Ilona, Deák János—Nagy Sára, Szalkai Imre—Radics Mária, Varga Károly—Danil Mária, Antalnak Mihály—Hanczu Erzsébet, Tóth András—Deák Julianna, Nagy Sándor—Juhász Zsuzsanna, Mező Lajos—Fekete Éva, Lakatos József—Orbán Zsuzsanna, Simon Balint—Pinczés Julianna, Balog Ferenc—Horvath Terézia, Rácz István—Kaszás Zsuzsanna, Horvath Mihály—Gyarmati Julianna, Czako Ferenc—Csiki Julianna, Szöllösi János—Csizmadia Erzsébet, Sehic Mihály—Köbi Ilona. Összesen 18 pár.

Alispáni választás Biharban.

Eros hullámokat vert immár os Bihar vármegyében az alispán választási mozgalom. A választás még csak marcius hóban lesz, mégis szervezett partok jelentkeznek már a küzdőterén. A legerősebb partja az eddigi jelenségekből megítélhetőleg Fráter Barnabásnak, a megyeszerte népszerű de-

recskei főszolgabírónak van, kinek zászlója alatt csoportosult az Érmellék és Sarret, sőt mondhatni az egész vármegye függetlenebbül gondolkozó magyarsága. Az ermi-hályfalvai, b, ujfalui és székelyhidi értekezleteken a nagy számban megjelent megyebizottsági tagok egyhangulag s nagy lelkesedéssel jelölték alispánnak Fráter Barnát, ki kiváló közigazgatási szakképzettsége, igaz liberális érzülete s előkelő családi összeköttetéseinek fogva legtöbb jogosultsággal bír a néh. Szunyogh Péter örökére. A másik két alispánjelölt Miskolczy Ferenc központi s Beóthy Pal cséffai főszolgabíró. A kiváló főszolgabíró, Fráter Barna jelölésére vonatkozólag még örömmel jegyezzük az alábbi részletesebb híreket. Berettyó-Ujfaluban a sárréti, derecskei es berettyó-ujfalui járás törvényhatósági tagjai közül, a tartott értekezleten, hatvaan jelentek meg és jelölték őt; ugyanezen járások törvényhatósági tagjai közül még tizenhatan levélileg jelentették be a Frater párthoz való csatlakozásokat; azonkívül Székelyhiden is mintegy harmincz bizottsági tag bontott Fráter mellett zászlót. Szabó József barátai ref. lelkész pedig bejelentette, hogy a sárréti járás függetlenségi partja, valamint a székelyhidi, nagyszalontai, margitai járás függetlenségi hívei mindnyajan Frater mellett bontanak zászlót. Mi, a kik e kiváló közigazgatási férfit, az ósrégi kalvinista magyar család kiemelkedő tagját az egyházunk iránti buzgó érdeklődéséből is, mint ev. ref. egyházmegyei tanácsbíró, kiválóan becsülni tanultuk, őszinte örömmel tudatjuk a Frater Barna melletti tömörülést. Annyi nagy előd után: ő méltó Bihar megye alispáni székébe, hova őt igazi nagy érdemek es hivatottság alapján fogják ültetni, nem pedig a sógorok es komák tarisznyás partja.

A magyar ipar pártolása

ezimén üzött visszaélésekre vonatkozólag érdekes sorokat olvauk a Budapesten megjelenő „Magyar vendéglős es Kavés Ipar“ című szaklap f. évi 15-diki számában, e lap felelős szerkesztője ugyanis a budapesti kávépartársulat legutóbbi jubiláris társasvacsoráján hosszabb beszédben fejtegetvén a magyar ipar emelés s pártolása szempontjából a kávéosokra haramió hazafias feladatokat, meglepő adatokkal ismertette a budapesti Pialnik Nándor es fiai budapesti játékkártyagyár nagyszerű, a modern technika összes vívmányaival felszerelt berendezését, mely egyedül álló magyar iparvállalat a gyártáshoz kellő anyagokat kizárólag hazai forrásokból szerzi be es magyar kézzel dolgoztatja fel, esendben es zajtalanul kifejtett tevékenységében pedig, melylyel ugy itthon, mint a külföldön a magyar játékkártyagyártás jó hírnevét nemcsak megalapította, hanem a legmagasabb fokra — emelte nem el ugy vissza a közönség jóhiszeműségével mint egy újabb keletű vállalkozás, melynek ügynökei hazafias, nagyhangu frázisokkal járják be az országot, noha köztudomásu, ho y tulajdonkép nem egyéb, mint a bécsi Eberle cég egy nem is jelentékeny okszpozitúrája. A temesvári Turulgyár üzemei leleplezése óta fővárosi körökben hasonló élénk megbeszélésben mint e beszéd kevés esemény képezte csak, s így remelhető, hogy az ily es hasonló üzelmekre figyelmeztetett illetékes körök e élyes köz-

belépésének sikerülni fog utját állani a magyar ipar pártolása jegyében írott visszaéléseknek, melyeknek végezelja pusztán nyereszkedésre alapított vállalkozásról lévén szó, mint a közönség es a fogyasztók jóhiszeműségüek alapos kihasználása.

Távirat.

A képviselőház ülése.

Budapest, Január 31.

A képviselőház mai ülésén folytatták a katonai javaslatok tárgyalását.

Ilyés Bálint a nemzeti hadsereg szükségességét fejtegette. A javaslatot nem fogadja el.

Beóthy Ákos a törvényjavaslatot a nemzet jóléte elleni vakmerő támadásnak tartja. A harcz a javaslat, a kormány szentháromsága ellen jogsult. Ebben a szentháromságban Fejérvay apa, Széll fiu, Lukács szentlélek. (Általános derűtség.)

Az ujoncz létszám emelésére nincs szükség. „A monarchia nagyhatalmi állása nemcsak a hadsereg létszámától függ“ ezeket a szavakat mondotta Deák es mindenkor tiltakozott ellene. Az országgyűlés kimondja a nagyhatalmi állást, mely nem más mint az uralkodó család politikája.

Kubik Béla: Hóbortja!

Beóthy Ákos: Tiltakozik a hadügyi kormányzat költség es szárnypróbálgatásért. Nekünk a nemzet adófillérjére vigyáznunk kell. A javaslat a nemzetet kiszivattyuzza. Nem fogadja el a javaslatot.

Az ülés végén Benedek János nagy érdeklődés mellett interpellálta meg a közoktatásügyi minisztert az egyetem anatómiai intézetében történt visszaélésekért.

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Szombat, „C“ bérlet. Bányamester. Daljáték.

Vasárnap d. u. Gésák, vagy egy Japán teaház története.

Este, Endre es Johanna. Történeti színmű.

A Korona Takarékos es hitelszövetkezet

1903 ik évi jan. 1-én megnyitotta a 3-ik évtársulatát. Ezen új évtársulatra a beiratkozások a szövetkezet Piac-utca 6. sz. alatti helyiségében teljesíthetők. Minden törzsbetét után **hetenként 1 korona fizetendő.** Az intézet előnye: **törzsbetétei 6 százalékos jövedelmeznek,** kötelező heti betétekkel

A Debreczeni I-ső Temetkezési Egylet

ladját megállapított segélyben részesíteni. A szövetkezet ugyanis **200 korona segélyt ad** a megállapított létszámmal minden egyes egyleti tag temetésére. **Tagja lehet a szövetkezetnek** ugy helyben, mint vidéken lakó férfi vagy nő a 20. évi életkortól 60 évig. Beiratás 2 kor, 20 fill. Ezenkívül még akkor fizetendő 20 fl. ha a beiratkozott tagok közt haláleset történik. **Az igazgatóság tisztelettel tudomására adja a tagoknak,** hogy ezideig 5 halálozás történt, kiknek halotti jutalékok a jelenlegi látszám szerint ki is fizettetett. Felhívja tehát ezuttal is az igazgatóság a n. é. közönség b. figyelmét, hogy a már fent megnevezett jótekonny egyletet minél tömegesebben belépésökkel pártfogolni sziveskedjenek. Beiratásokat elfogad az **igazgatóság** Jókai-u. 14 s Ótmalom-u. 1. és **Varjassy Gyula** egyleti pánztárnok Piacz utcai kosárkötő üzletében. (Bika szállodával szemben.) Értésítéseket s feleknek felvilágosításokat nyujt dr. Király Péter — ügyvéd — mint jogtanácsos es **Iklódy János** igazgatósági tagok. Ótmalom u. 1 sz. egész napon át.

előmozdítja a takarékoságot, továbbá minden törzsbetét után **200-260 korona kölcsön kapható.** Mivel a szövetkezet a kölcsönnek külön visszafizetését nem kívánja, hanem a heti betétekkel törlesztődik, így a szövetkezet kölcsönei könnyű visszafizetési módozat által különösen előnyösek kereskedőknek, iparosoknak, mezőgazdáknak és hivatalnokoknak egyaránt. **A kölcsönök kezesség mellett, betáblázásra és biztosítésként elfogadható értékekre adóznak.**

A két évtársulatba beiratkozott 1529 tag heti 6948 korona befizetéssel. A befizetett tőke 464,721 korona. **A belépés ez idő szerint még mulasztási illeték nélkül történhet.**

Borivóknak, kik a bort savanyuvízekkel szedik, retik vegyíteni, mindenképp ezt a

MATTONI-FELE

GISSHÜBLER

legújabb égyényes

SAVANYU-KÖT

ajánlható. E víz közömbösíti a bor savát és az italnak feletté kellemese, ingerlő mellékízt ad, annálkül. hogy azt feketére festené.

1537 - 1902.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 386/5—1902 sz. végzése folytán közhírré tételik, miszerint a debreczeni első tpenztár részére Aszódi Márton és társai debreczeni lakosoktól 125 kor. tőke, ennek 1901 évi nov. hó 23-ik napjától számítandó 6 % kamatai és eddig összesen 66 kor. 92 fill. perköltég erejéig 1902 évi február hó 21-én bíróság le és felülfoglalt és 900 koronára becsült butorok, áru alványok és pipa áru cikkekkel álló ingóságok **1903 évi február 5-én d. e. 1/2 10 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben Aszódi Márton pesti u. lakásán és Adler József Hatvan-u. 39 sz. a. lakásán, valamint a Tisza palotában levő üzletben megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Debreczen, 1903 évi január 13-án.

Bódogh Zsigmond bir. kiküldött.

Egy jó karban lévő

8 ló erejű eséplő garnitúra jutányosan eladó Keriész u. 1 sz.

Dr. G. Schmidt
főorvos és tisztiorvos féle

Fülolaj

csak a
védényes
ellátott
gyorsan és alaposan
gyógyít fülzúgást

**süketséget,
fülfájást,
fülzúgást,
és nagyothallást**
még jóill. esetekben is
gyógyítható üvege 2 fill.

Dr. Rothschnek V. Emil
gyógyszertára az „Arany
egyszaruhoz” Debreczenben

Boros Testvéreknel

divatos női ruhakelmék, selymek, téli kendők és velezek a versenyben létező **legolcsóbb árakban.** Maradékok féláron.

Kanári madarak

változtosan éneklők, valamint tenyésztésre alkalmas nőtények olcsón beszerezhetők Péterfia-u. 26.

Gyorsírásban

és gépirásban (Remington) jártas kisasszonyt vagy kereskedelmi végzett fiatal embert keresünk.

24 krajczár egy liter

asztali ujbör, hegyi ó bor 32 kr. Váray József kereskedésében Debreczen, piacz, városi ujbérláz.

Egy esinos barna

leány óhajt ismeretségbe lépni egy jó modoru esinos fiatal emberrel. Czím: Offelia 6 sz. a kiadóhivatalba intézendő.

Olcsó forrás

Narancs, citrom, déligyümölcs, kávé és friss teában Kohn Henriknél Debreczen. Gróf Dégenfeldtér 7-ik szám.

36—1903 v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bíróságnak V. 3438/2—1902 számú végzése folytán közhírré tételik, miszerint Barabás B. és Társa cég részére Friedmann József debreczeni lakostól 53 kor. 28 fill. tőke, ennek 1902 évi jul. hó 28-tól számítandó 5 % kamatai és eddig összesen 36 kor. 16 fill. perköltég erejéig 1902 évi Decz. hó 31-én bíróság lefoglalt és 610 kor. becsült butorok, és egyéb ingóságok **1903 évi február hó 6-án d. e. 10 órakor** kezdetét veendő és alperes lakásán, Piacutca 70 sz. a. háznál megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Debreczen, 1903 évi Január 18-án.

Oláh Géza bírói kiküldött.

500 forintot

fizetek annak, aki **Bartilla fogvizének** használata mellett, melynek üvege 35 kr, valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök (Csomagolások külön 10 kr.) **Bartilla-Wiukler Ed. Wlen, 19/I. Sommergasse I.** — Kapható Debreczenben **Mihalovits István** a „Kigyóhoz” czimzett gyógyszerterében. **Tóth Béla** gyógyszerész. Határozottan kérjük **Bartilla-féle fogvizet.** Hamisítás feljelentéséért jó díjazás adatik.

Farsangicikkek

nagyválasztéka

Kardos László

Kossuth utcai üzletében.

Nevezetesen fehér és színes

Batisztok, ajour szövetek,

Ingek, harisnyák,
zsebkendők, diszkötények.Köhögés és rekedtség ellen nincs jobb a **RETHY-féle**

pemetefű cukorkánál,

de vásárlásánál vigyázzunk és határozottan **RETHY-félét** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

Egy doboz ára 60 fillér.

Csak **RETHY-félét** fogadjunk el!

Restitutions

Kwizda-féle Restitutionsfluid

Fluid

Cs és szab. mosóvíz lovak részére.
1 üveg ára 2 korona 80 fillér. — 40 év óta az udvari istállóban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van nagyobb munkánál elő-és uterősi-től, liczámoknál, mak merevségénél stb., az időmúlásnál kiváló munkára képesíti a lovakat. Csak a lenti védjeggyel valódi. Kapható Austr. — Magyarország valamennyi gyógyszerterében és gyógyszertárakban.

Ülésben. Főraktár. Kwizda-Ferenz János kerületi gyógyszerész, Kornauburg, Bécs mellett. Cs és kir. osztr. magyar, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító.

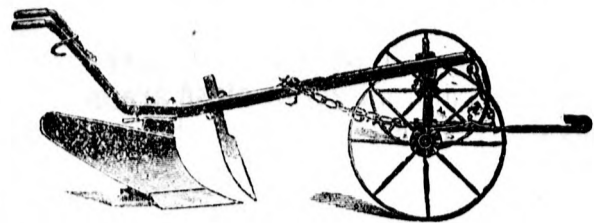
FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

BÄCHER RUDOLF, MELICHÁR FERENCZ,

kir. szab. ekegyára.

kir. szab. vetőgépgyára.

Ajánlja :

Elpusztíthatlan páncélszabvány, tégelyacél fejű **E K É I T**, hirneves**UNICUM-DRILL sorvető gépeit**, valamint minden egyéb gazdasági eszközeit.

Kedvező fizetési feltételek!

Előzékeny kiszolgálás!

Képvisező : **RAHMER SÁNDOR.**

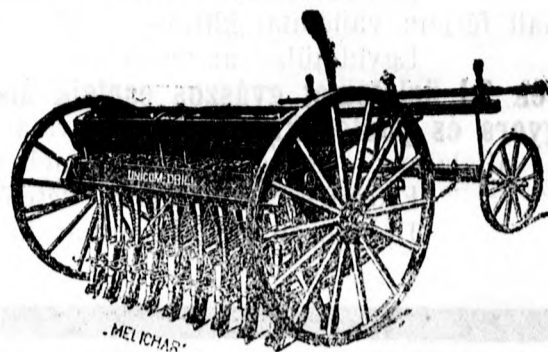
(6-6)

Bizományi gépraktára :

Debreczen,

Piacz-utca 26. szám.

A nagytözsde mellett.

A meddig a készlet tart!

Mint különös

olcsóságokat

ajánlunk :

Jó mosó zephireket mtr. 20 kr.

120 cm. nődivat posztó

kat „ 56 „

Jó mosó barcheteket „ 22 „

Bluzra való bársonyokat „ 50 „

Pongis selymeket „ 65 „

120 cm. Cybelin kelmé-

ket „ 75—90 kr.

Egész uj bluz selymeket „ 85—1 frtig

120 cm. Divat-szőve-

ket „ 45 kr.

Bosznay J. és Társa

divatáruháza

DEBRECZEN, Kossuth-utca 5.

MEGHIVÁS!

Az Alföldi takarékpénztár Debreczenben részv. tsz.
XXX. évi rendes közgyűlését

1903. évi február hó 15-én 10 órakor

saját üzleti helyiségében tartja meg, — melyre a részvényesek tisztelettel meghívottnak.

Az igazgatóság jelentése az intézet irodájában 1903. február hó 1-től az érdekeltek által megtekinthető.

A tanácskozás tárgyai :

1. Az igazgatóság jelentése, a zárszámadások és nyereség felosztása iránti javaslattal.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. Két kilépő igazgatósági tag helyének választás utjánai betöltése.
4. Öt választmányi tag megválasztása.

Arany érem!

Arany érem!

Kárpáti mellszörp

köhögés ellen

mell és tüdőbetegek részére.

Ezen szörp mell és torok bajoknál, elnyálkásodás, rekedtség, idült hurut, inger és számköhhögés, nehéz lélegzés, tüdővész, továbbá általános és gyomorgyengeségnél legjobb sikerrel használtatik.

A mellszörp gyermekeknek is adható. Egy nagy üveg ára 160 fill., egy kis üveg 1 kor.

Kárpáti mellpasztillák.

Ezen pasztillák a Magas-Tátraon található gyógyfűvek és gyökerekből készülnek, szintén legjobb sikerrel használtatnak a fentebb felsorolt betegségeknek. Egy doboz 50 fill.

Kárpáti meltea.

Egy nagy csomag 80 fill., egy kis csomag 40 fill. Szintén kitűnő sikerrel használtatik a fentebb felsorolt betegségeknek.

Valódi minőségben kapható a készítő Molnár Lipót gyógyszerésznél Kassán. Debreczenben T. ú. Béla [Tisza palota.] Dr. Rothschnek V. Emil, és Mihalovits István gyógyszerészeknél.

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

Erősítő szer gyengélkedők, vérszegények és lábadozók részére. Étvágy gerjesztő, idegerősítő és vérjavító szer.

==== Kiválóan jó ízű. ====

Több mint 2000 orvosi elősmerő nyilatkozat.

Kapható

I. Serravalló-nál

Trieszt — Barcola.

A gyógyszertárakban pedig $\frac{1}{2}$ lit. üvegekben 2 kor. 40 fillérért
 $\frac{1}{1}$ „ „ 4 „ 40 „

Szives tudomásul!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a megboldogult férjem,

Kernáts Gyula által több mint tizenkét éven át fenntartott „Kegyelet” című **Temetkezési intézetet** Kossuth-utca 19 szám alatt tulajdonomba vettem s hogy azt a jövőben a legfokozottabb igyekezettel, szolid elvek mellett saját számlámra fogom vezetni.

Eiengedhetetlen kötelességemnek tartom hálás köszönetet mondani mindazon jóakaróknak, kik elhalt férjem vállalatát kitüntető bizaimok és megbízásaikkal megtisztelni szivesek voltak.

Egyidejűleg az iránt esedezem, hogy özvegyiségemben töllem se vonják meg pártolásukat, **keresék fel üzletemet gyászos eseteik alkalmával**, hogy alkalmam lehessen bizonyítani, miszerint **olcsó áram, gyors és pontos kiszolgálásom**, valamint **berendezésem kifogástalanságával** igyekezetemnek legfőbb célja az általános megelégedés kiérdemelésé.

Értesítem tudomásul vételét kérve -- maradtam
Debreczen, 1903. január hó 24-én.

Tisztelettel **özv. Kernáts Gyuláné.**

Uj! Czimbalom Uj!

Pedálos 75 forinttól feljebb.

Legujabb találmányom zongora vasszerkezettel. Zongora tiszta csengő hangú 10 évi jótállás. 3 havi ingyentanítás. 2 évig sem keil hangolni, részletfizetés. **Mindenféle hangszerket** nagy választékban tartok és azok alkatrészeit, kitűnő hegedű és cimbalom hu-**rok**, cimbalom fevjött hur 1 drb. 9 krajczár saját műhelyemben készült. Javításokat művészi szakértelemmel bármilyen hangszert a legkomplikáltabbat is felelőség mellett készítek. Régi hangszeret veszek, vagy be-cserélek.

Becsés pártfogását kérve,

tisztelettel

Komáromi M.

műhangszer készítő.

Hangszerterem főtér 41. Első em. főtözsdevel szemben.

Csak 5 koronába

kerül 4 1/2 klló legfinomabb a gyártásnál megs-
rült különféle illatu

Pipere-szappan.

Szétküldését utánvét vagy a pénz előlegesenni
küldése mellett teljesíti **A. Spitzer Bécsben IV/1.**
Kettenbrucken gasse 12/D.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik közszénnel, csúszál és meghűléseknel.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerteremben kapható. Főraktár: **Török József, gyógyszerésznel Budapest.**

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

MEGHIVÓ.

A Korona Takarékos és Hitelszövetkezet II. évi Rendes Közgyűlését

1903. é. február hó 15-én d. e. 10 órakor

a **Kereskedő Társulat disztermében** (Piac-u. 8 sz.) tartja meg, melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat :

1. Igazgatósági jelentés a múlt üzletév eredményéről.
2. Az 1902. évi mérleg és zárszámadások előterjesztése.
3. A felügyelő bizottság jelentése és ennek alapján a felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő bizottság részére.
4. A felügyelő bizottság díjazásának megállapítása.
5. A kilépő Aczél Géza, dr. Bakonyi Samu, dr. Fejér Ferencz, Hauer Bertalan és Keiner Adolf igazgatósági tagok helyének betöltése.

Jegyzet : Az évi mérleg és zárszámadások kinyomatva a közgyűlés előtt 8 nappal a szövetkezet helyiségében — minden szövetkezeti tag által, — a hivatalos órákban átvehetők.

Kivonat az alapszabályokból : 7 §. A közgyűlésen a szövetkezet minden tagja az első öt törzsbetét után 1—1, minden további 5 törzsbetét után 3 szavazattal bír, de saját törzsbetétei után 10 szavazattal többet senki sem gyakorolhat. Távollevők csak meghatalmazott szövetkezeti tag, nem teljes koruak és gondnokság alatt állók és jogi személyek pedig törvényes képviselőjük, illetve gondnokuk által gyakorolhatják a jogot, de csak úgy, ha ezek is szövetkezeti tagok.

Egy szövetkezeti tag sem bírhat azonban saját jogán és megbízás útján husznál több szavazattal. Szavazati, valamint cselekvő és szennedő választási jogukat csak azon tagok gyakorolhatják, kik 3 nappal a közgyűlés előtt szavazati lapjukat a szövetkezet helyiségében átveszik és a közgyűlésen személyazonosságukat igazolják.

A közgyűlés helyén, vagy idejében igazolványok, vagy igazolvány nélkül szavazólapok nem adnak ki.

A kilépett igazgatósági tagok újból megválaszthatók.

Egyedül valódi angol

Gyógyszerész A. THIERRY BALZSAM

Közegészségügyileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll.

E balzsam belsőleg és külsőleg használ: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek kóros bajainál, véget vet a fájdalom köhögésnek s kigyógyít a legrégebb bajokból is. 2. Kitűnő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a hideglelést. 4. Meglehető gyorsan gyógyítja a gyomor, szélgyörcsöt s a tagrágatásokat. 5. Megment az aranyeres fájdalomtól s kigyógyít a Hämorrhoidákból, szeliden mozdítja elő a székelést s a vér tisztulását, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, üres fogaknál és szájröhadáskor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a fejfogást, a szájnak s a gyomornak büzt. 7. Nagyon jó gyógyszer kül és belbajoknál, u. m. sebeknél, lázhólyag, szemölcs, égési sebek, fagyos tagoknál, rüh és kiütéseknél, megszünteti a fejfogást, szakgatást, rheumát, fülbántalmakat stb. Csak mindig vigyázzunk a mellékelt zöld mezejű **apáca-védjegyre!** Hamisításoktól legjobban óvakodunk, ha **egyenesen** gyáramból Auszria-Magyarország minden állomására franco rendelünk 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért, Bosznia és Herzegovinában 4 kor, 60 fillér. Kevesebb nem küldetk. Szétküldés előrefizetés vagy az összeg utánvétele mellett.

Miért szenved ön?? Hiszen önnek gyógyulása bizonyos még akkor is, ha sebe bármily régi, sőt a fájdalmas operációt is elkerülheti, ha a valódi Thierry A. féle **Centifolia** kenőcsöt használja, mely rendkívül vonzó, a sebek gyógyításában valamint a fájdalmak enyhítésében utólérhetetlen. A valódi Centifolia-kenőcs alkalmazható: a szoptatók mellkeménykedésének, a tej elapadásának, az orbáncznak eseteiben, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak s csontvevődéseknél, vágás, szurás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szálla, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinövés, képződmény, karbunkulus és ráknál; végre pokolvar, körömméreg, körömgtyülés, a lábna járás közben történt kibebelesése, fagyás és égés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kibebelesése, torokdaganat, meggyült vér, fülzugas stb. eseteiben. 2 tégely csomag csomagolással postadíjjal együtt 3 kor. 50 fill. Temérdek elősmérő levél megtekinthető. Utánzatok vételétől óva intek mindenkit és arra ügyeljünk, hogy „Schutzengel Apotheke des Thierry (Adolf) Limited in Prograda” a tégelybe van-e égetve. Eme két gyógyhatásában utólérhetetlen szer soha nem romlik el, sőt mentül régebb, annál jobb, nem árt a szemnek a fagy, sem meleg s ezáltal télen nyáron szétküldhető. Mindenkor hatással van s alkalmazása esetén könnyen bevárható az orvosi se-gély, természetesen nem szabad hatástalan utánzásokhoz nyulni, melyért csak haszontalau elpredáljuk a pénzt, hanem mindig tartson minden család készenlétben e világhírű, olcsó, megbízható, a mellett ártalmatlan szerből. A hol nem bizonyos, hogy az én kitűnő szerem, ott ajánlatos egyenesen töllem hozatni. Cim:

Apotheker Thierry (Adolf) Schutzengel-Apotheke in Prograda bei Rohitsch-Sauerbrunn.
Főraktár: Budapest Török József, Zágrábban Mittelbach S. és Bécsben Brady C. gyógyszerészknél.